

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Hradec Králové

Inspekční zpráva

Základní škola, Jičín, 17. listopadu 109

Adresa: 17. listopadu 109, 506 01 Jičín

Identifikátor školy: 600 092 381

Termín konání komplexní inspekce: 23. - 27. dubna 2001

Čj.	096 157/01-5123
Signatura	ki2cu101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní školu, Jičín, 17. listopadu 109, zřídilo na dobu neurčitou zastupitelstvo města Jičína na základě § 84 odst. 2 písm. e) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a § 27 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů na základě usnesení č. 10 ze dne 11. prosince 2000 jako příspěvkovou organizaci s právní subjektivitou. Jedná se o úplnou základní školu, která má ve školním roce 2000/2001 30 tříd, z toho 15 na prvním stupni a 15 na druhém stupni.

Veškeré výukové prostory školy se nacházejí v jediné budově z roku 1896, situované v centru města. Kromě běžných tříd zřídila škola 8 odborných učeben, z toho však pouze jazyková učebna pro první stupeň není využívána jako kmenová. Počítačová učebna je vybavena 15 počítači. Škola má 2 malé nevyhovující tělocvičny a vlastní malé hřiště s asfaltovým povrchem pro míčové hry. Další tělocvičnu v blízkosti školy si pronajímá. Výuka atletiky probíhá ve sportovním areálu Masarykovy obchodní akademie, vzdálené od budovy základní školy asi 15 minut chůze. Součástí vybavení školy je rovněž žákovská knihovna, hřiště pro školní družinu a školní pozemek.

Statutárním orgánem školy je ředitel jmenovaný do funkce Školským úřadem v Jičíně se souhlasem rady města Jičína.

Základní škola je financována dle § 8, odst. 2, 3 a § 14, odst. 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů.

Základní škole je v rámci doplňkové činnosti povolen pronájem tělocvičen, nebytových prostor a učeben v době, ve které pro účel hlavní činnosti nejsou dočasně plně využity. Součástí zřizovací listiny je vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se předává do správy školy k jejímu vlastnímu hospodářskému využití a majetková práva k tomuto majetku.

Na škole působí 52 pedagogických pracovníků, z toho je 7 vychovatelek školní družiny a 3 externí učitelé na malý úvazek. Pracuje zde 9 provozních a hospodářských zaměstnanců, z toho 7 v dělnických profesích. Ve škole je zřízena odborová organizace Českomoravského odborového svazu pracovníků školství.

Na základě Rozhodnutí Školského úřadu Jičín o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 3201/2000 ze dne 20. prosince 2000 s účinností od 1. ledna 2001 škola sdružuje: základní školu s kapacitou 880 žáků (IZO: 102 206 147), školní družinu s kapacitou 200 žáků (IZO: 117 300 136) a školní jídelnu s kapacitou 980 jídel (IZO: 117 300 551). Dle Výkazu o základní škole podle stavu ke dni 30. září 2000 - Škol (MŠMT) V 3-01 byl celkový počet žáků 766. V době inspekce navštěvovalo školu 752 žáků, do školní družiny docházelo 161 žáků a stravovalo se zde okolo 590 žáků. Žádná ze stanovených kapacit tedy není překročena. Z celkového počtu žáků je 330 dojíždějících.

Výuka probíhá ve všech ročnících prvního stupně podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, se zapracovanými pozdějšími doplňky čj. 25 018/98-22. Ve třetím ročníku je v jedné třídě vyučováno podle Učebního plánu základní školy s třídami s rozšířeným vyučováním jazyků čj. 16 333/96-22-21.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Předměty na prvním stupni

V průběhu komplexní inspekce byla sledována práce ve všech třídách prvního stupně, kromě třídy druhého ročníku, která byla v době konání inspekce na škole v přírodě a třídy pátého ročníku, kde v letošním školním roce vyučuje učitelka v důchodovém věku s kvalifikací pro výuku na prvním stupni základní školy. Hospitace byly uskutečněny v předmětech **matematika, český jazyk, anglický jazyk, vlastivěda, přírodověda, prvouka, výtvarná výchova, tělesná výchova a pracovní činnosti.**

Časová dotace sledovaných předmětů odpovídá učebnímu plánu, členění učiva v jednotlivých ročnících je v souladu s učebními osnovami. Učebnímu plánu odpovídá i proporcionalita jednotlivých složek českého jazyka. Je dodržena kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Nedochozí k obsahové duplicitě tematických celků. Byly předloženy kvalitně zpracované tematické plány pro všechny vyučované předměty. Plány jsou jednotné, učivo je rozpracováno do jednotlivých měsíců školního roku. Plánování vychází z dostupných učebnic a je upravováno podle vzdělávacího programu.

Všichni vyučující přistupují k přípravě na vyučování zodpovědně. Hodiny měly promyšlenou strukturu. Vyučující používali předem připravené pomůcky, doplňující literaturu, tabule byla vždy vzorně připravená zejména ve třídách nižších ročníků. Ve sledovaných hodinách nebyla využita didaktická technika.

Výuka je zajišťována patnácti vyučujícími, z toho deset z nich splňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na prvním stupni základní školy. Jedna vyučující je bez vysokoškolského pedagogického vzdělání a v současné době dálkově studuje na Univerzitě v Hradci Králové obor učitelství pro první až pátý ročník základní školy. Další tři vyučující mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na druhém stupni základní školy, jedna vyučující splňuje pouze podmínku pedagogické způsobilosti pro výuku na prvním stupni základní školy. Některé předměty s výchovným a praktickým zaměřením vyučují ve třídách prvního stupně učitelky, které působí jako vychovatelky ve školní družině, a pouze na část úvazku (1 - 5 hodin v týdnu) učí na základní škole. Z uvedených skutečností vyplývá, že ve druhém, třetím, čtvrtém a pátém ročníku vyučují učitelky, které jsou z hlediska výuky na prvním stupni bez odborné a pedagogické způsobilosti a předměty pracovní činnosti, výtvarná, tělesná a hudební výchova ve třetím až pátém ročníku vyučují učitelky, které jsou rovněž pro výuku na prvním stupni bez odborné a pedagogické způsobilosti. Tento fakt je v rozporu s § 3 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, s § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a s § 1, § 2 odst. 1, 4 vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Zjištěné skutečnosti se však nepromítají negativně do kvality výuky na prvním stupni základní školy. Výuka cizích jazyků je zajištěna ve všech třídách plně kvalifikovanými vyučujícími.

Prostorové a materiální podmínky pro výuku na prvním stupni jsou postačující. Třídy prvních ročníků jsou umístěny v přílehlé části budovy, která má samostatný vchod. V této části jsou i všechna oddělení školní družiny. Ostatní třídy prvního stupně jsou v hlavní části školní budovy, vždy však v odděleném a samostatném patře. Všechny třídy jsou prostorné, světlé, odpovídají psychohygienickým zásadám. Jsou zařízeny dostatečným množstvím nábytku. Ve třídách nižších ročníků jsou relaxační koutky a koberce. Všechny třídy se vyznačují estetickou, funkční výzdobou, velkým množstvím vlastních pomůcek a obrazového materiálu vyučujících.

Interiér chodeb působí velmi pěkně, na výzdobě se podílejí především žáci svými pracemi. Výuka tělesné výchovy probíhá v tělocvičně, která je umístěna v přízemí budovy školy. Je v dostatečném množství vybavena cvičebním náradím a náčiním, které je přehledně uloženo v prostoru pro náradí a zabudovaných skříňkách.

Ve sledovaných hodinách byla struktura a stanovené cíle přiměřeny věku žáků. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. V hodinách docházelo ke střídání činností, byly uplatňovány především tradiční vyučovací metody. Nejčastěji byla používána frontální metoda a forma rozhovoru. V některých hodinách zařadili vyučující skupinové a párové práce, sporadicky byly zadávány problémové úlohy. Vždy byl důsledně využíván názor a techniky podporující zapamatování učiva. Používání pomůcek, učebnic, doplňující literatury a dalších zdrojů informací (připravené projekty žáků, referáty, výstřižky z novin a časopisů) bylo účinné. Všichni vyučující zohledňovali individuální potřeby a schopnosti žáků, respektovali žáky se specifickými poruchami učení a chování. Tito žáci dostávali snadnější zadání úkolů, bylo jim umožněno pracovat individuálním tempem, plnit úkoly jen částečně. Vyučující uplatňovali spojení teoretické výuky s praxí, v hodinách bylo zaznamenáno časté využívání regionálních prvků. Vyučovací čas byl využíván s vysokou efektivitou. Žáci měli vždy dostatek času na pochopení a procvičení učiva. Ve většině sledovaných hodin bylo zaznamenáno využití mezipředmětových vztahů, výchovně vzdělávací cíle byly sdělovány. Po celou dobu vyučovací jednotky si učitelé ověřovali pochopení učiva. Ne vždy proběhlo v závěru hodiny shrnutí probírané látky. Většina sledovaných hodin byla na závěr zhodnocena, byla oceněna práce žáků. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Motivace v hodinách vycházela ze znalostí a zkušeností žáků. Učitelé poskytovali žákům dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru a sdělení svých zkušeností a poznatků. Opakovaná látka vždy navazovala na probrané a procvičené učivo. Vyučující využívali vstupní a průběžnou motivaci žáků. Rovněž hodnocení práce žáků bylo motivační, hodnocení jejich výkonu bylo zaměřeno pozitivně, nejednalo se pouze o výčet chyb a nedostatků. Při zadávání úkolů respektovali vyučující zásadu přiměřenosti, zohledňovali individuální dispozice žáků. Snaha žáků a každé zlepšení jejich výkonu nezůstalo bez povšimnutí. Hodnocení práce bylo vždy objektivní, spravedlivé a učitelem zdůvodněné.

Sešity žáků jsou na solidní úrovni, jsou pravidelně kontrolovány a opravovány. Učitelé žáky často v hodinách vyzývali k dodržování úpravy sešitů, bezchybnému opisu textu a pozorné kontrole.

Komunikace při výuce byla založena na vzájemné důvěře, žáci dostávali v průběhu vyučování prostor pro rozvoj komunikativních dovedností. Již od prvního ročníku dbají vyučující na akceptování dohodnutých pravidel komunikace. Žáci jsou k sobě tolerantní, je zřejmá snaha o vzájemnou pomoc. Verbální i neverbální projev všech učitelů podporuje u žáků kladný vztah ke škole. Nevhodné způsoby vyjadřování některých žáků byly učiteli usměrňovány. Žáci nejsou stresováni, vyučujícím plně důvěřují, reagují zcela spontánně a přirozeně. Svými projevy a postoji vyjadřovali pozitivní vztah k výuce.

Plánování a příprava výuky jsou na vynikající úrovni. Personální, materiální a psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky jsou na velmi dobré úrovni. Motivace a hodnocení, stejně jako interakce a komunikace jsou vynikající.

Celkově je kvalita vzdělávání na prvním stupni základní školy hodnocena stupněm velmi dobrý.

Předměty na druhém stupni

Český jazyk

Kvalita výuky českého jazyka byla posouzena z inspekčního výkonu v hodinách českého jazyka na druhém stupni základní školy a rovněž z podmínek personálních, psychohygienických a materiálních souvisejících s touto výukou.

Čtyřhodinová dotace výuky českého jazyka je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola, přičemž na jednu hodinu týdně jsou třídy rozděleny do dvou skupin, aby se jazyková výuka zefektivnila. Žáci devátých tříd mají možnost navštěvovat kroužek (cvičení z českého jazyka), který je zaměřen na opakování učiva a přípravu na vykonání přijímacích zkoušek na střední školu.

Učivo předepsané osnovami je rozvrženo do jednotlivých ročníků tak, aby požadavky osnov byly splněny a byla zajištěna návaznost učiva. Podle tohoto rozvržení mají vyučující zpracovány časově tematické plány. Kontrolou třídních knih, sešitů žáků a tematických plánů bylo zjištěno mírné časové zpoždění, popřípadě probírané učivo předepsané osnovami nebylo součástí tematického plánu. Z tohoto důvodu jsou některé tematické plány dysfunkční.

Personálně je výuka zajištěna odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími, nebo vyučujícími majícími kvalifikaci pro všeobecně vzdělávací předměty.

Materiálně technická základna výuky je tvořena především učebnicemi, které jsou všechny opatřeny doložkou MŠMT ČR, navíc používají žáci i vyučující ve vyšších ročnících vhodné testové učebnice. Kromě učebnic mohou žáci využívat bohatého fondu školní knihovny (4552 svazků), mají k dispozici 20 videokazet a 40 audiokazet. Během inspekčního výkonu nebyla tato technika využívána, podobně jako jazykové programy výpočetní techniky. Školní nábytek je vesměs starší, někdy opotřebovaný, poškozený.

Zjištěné psychohygienické podmínky byly z hlediska subjektivního zjištění kvalitní. Výuka probíhala ve velkých kmenových učebnách, ve kterých měli žáci dostatek pracovního místa. Tempo výuky bylo vyhovující, přiměřené aktuálnímu stavu tříd.

Ve většině hodin docházelo k systematizaci již probraného učiva formami samostatné práce, jejíž výsledky byly bezprostředně ověřeny a docházelo tak k pozitivnímu posilování a upevňování znalostí. V mluvnických hodinách byla často využívána demonstrativní metoda při nácvičení pravopisných jevů, ale i při procvičování větné skladby. Žáci měli dostatek času pro pochopení nového učiva i pro jeho procvičování. Znalosti byly prověřovány frontálním zkoušením, v době inspekčního výkonu nebyli žáci individuálně zkoušeni, a proto je obtížné posoudit objektivitu klasifikace. Ve stylistické části výuky měli žáci možnost vyjádřit se k prezentovaným situacím souvisejícími s probíranou charakteristikou osob a obhájit svůj osobní názor, který byl vyučujícími demokraticky přijat.

Mezi klady výuky patřila péče vyučujících o písemný projev žáků, využívání Pravidel českého pravopisu a Slovníku cizích slov při výuce, individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení a chování a rovněž k žákům se zdravotními problémy, trvalá motivace žáků možností soutěžit v olympiádách.

Mezi nedostatky výuky patřila chybějící vstupní či průběžná motivace a z hlediska didaktiky předmětu včasné stanovení cíle vyučovací hodiny a absence závěrečného shrnutí za aktivní participace žáků.

Výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře, žáci respektovali pravidla chování a spolupracovali s vyučujícími.

Předložené písemné práce z českého jazyka odpovídají obsahově i formálně požadavkům.

Psychohygienické podmínky výuky jsou hodnoceny jako vynikající, plánování a příprava výuky, personální podmínky, materiální podmínky, organizace, formy a metody výuky, interakce a komunikace jsou velmi dobré, motivace a hodnocení jsou průměrné. Celkově je výuka českého jazyka hodnocena velmi dobře.

Cizí jazyky

Hodnocení bylo provedeno na základě hospitací v předmětu **anglický jazyk a německý jazyk** na druhém stupni školy a současně bylo přihlédnuto k podmínkám výuky. Od letošního školního roku 2000/2001 bylo povoleno škole realizovat rozšířenou jazykovou výuku, která je prováděna v jedné ze tří paralelních tříd třetího ročníku, a to 3 hodiny týdně. Tato časová dotace jazyka bude uplatňována od třetího ročníku počínaje až do devátého ročníku, navíc v těchto jazykových třídách budou mít žáci možnost učit se od šestého ročníku ještě druhému cizímu jazyku rovněž v tříhodinové týdenní dotaci. Vedení školy nabízí výuku tří jazyků, žáci totiž mohou navštěvovat rovněž kroužek francouzštiny od pátého až do osmého ročníku jednu hodinu za čtrnáct dní. Žáci prvního, druhého a třetího ročníku mají možnost navštěvovat kroužek angličtiny, nebo kroužek němčiny, a to ve druhém, třetím, pátém a osmém ročníku, vždy jednu hodinu týdně. Žáci nejvyšších ročníků mají volitelnou konverzaci v německém, nebo v anglickém jazyce v dvouhodinové týdenní dotaci. Veškerá časová dotace volitelných cizojazyčných předmětů je v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola i s učebním plánem základní školy s třídami s rozšířeným vyučováním jazyků.

Časově tematické plány jsou zpracovány v souladu s učebními osnovami a při jejich tvorbě bylo přihlédnuto k typu učebnic. Ve většině hodin bylo zaznamenáno zpoždění probíraného učiva za stávajícím plánem. Vzhledem k termínu inspekce je reálná možnost toto zpoždění vyrovnat. Cíle učebních osnov byly plněny.

Výuka cizích jazyků byla zajištěna zčásti vyučujícími odborně i pedagogicky způsobilými, nebo vyučujícími mající vzdělání pro všeobecně vzdělávací předměty.

K materiálně technické základně výuky patří mapy příslušných zemí, nástěnné gramatické tabule, odborné příručky, cizojazyčné časopisy, několik videokazet, radiomagnetofony. Chybí německé slovníky s novou pravopisnou normou a jazykové programy výpočetní techniky, zanedbatelný je rovněž počet videokazet pro výuku jazyků. Žáci používají souvislé řady schválených učebnic, které zajišťují kontinuitu výuky.

Kmenové učebny i menší jazykové učebny vhodné pro půlené třídy byly prostorově zcela vyhovující. Jedna ze dvou jazykových učeben je vybavena videorekordérem i radiomagnetofonem. Tepelné a světelné podmínky byly ze subjektivního hlediska vyhovující. Časté střídání forem a metod práce, zařazování her v nižších ročnících pomáhalo zlepšovat strukturu hodin. Při sestavování rozvrhu bylo přihlédnuto k náročnosti jazykové výuky, která je směřována do dopoledních hodin s výjimkou šesté vyučovací hodiny v VI.B ve čtvrtek a šesté vyučovací hodiny v IX.B v pátek a v pondělí.

Výuka byla organizována převážně v cizím jazyce, metoda gramaticko-překladová byla v rovnováze s metodou komunikativní. V úvodních částech hodin byli žáci vhodně motivováni zpěvem písně, nebo jazykovými hlavolamy. Řečové aktivity byly procvičovány zejména ve dvojicích při tvorbě dialogů na různá témata. Téměř ve všech hodinách byl zařazen poslech s rozličnou funkcí, buď jako příprava na čtení hlavního článku, nebo jako východisko pro doplňování písemného cvičení, ale také pro korekci nesprávné výslovnosti, popřípadě jenom jako zpětná vazba pro porozumění slyšeného. Jazykové učivo bylo vhodně doplňováno o realie příslušné země, žáci měli možnost získat nové poznatky a provádět pozitivní komparaci se svými životními zkušenostmi z této oblasti.

Mezi pozitiva výuky patřila účelná organizace výuky, procvičení všech základních jazykových dovedností, aktivita žáků, motivace klasifikací včetně slovního ohodnocení, trvalá motivace možností soutěžit v konverzačních soutěžích, dostatečný počet známek, kontrolovaný písemný projev žáků.

Mezi negativa výuky patřilo opomenutí shrnutí hodin za aktivní participace žáků a nízká řečová pohotovost žáků devátého ročníku v anglickém jazyce.

Psychohygienické podmínky jsou vynikající, personální a materiální podmínky výuky, organizace, formy a metody vyučování, motivace a hodnocení jsou velmi dobré, interakce a komunikace, plánování a příprava výuky jsou průměrné.

Celkově je výuka cizích jazyků hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Matematika je v učebním plánu školy pro letošní školní rok dotována čtyřmi hodinami ve všech ročnících druhého stupně. V osmém a devátém ročníku je jedna ze čtyř hodin vyučována ve dvou jednotkách v dělené třídě. Při kontrole tematických plánů vyučujících a třídních knih při hospitacích bylo zjištěno plnění učebních osnov a kontinuita výuky v jednotlivých ročnících. V důsledku značné nemocnosti žáků a vyhlášených chřipkových prázdnin v zimním období, bylo v době konání inspekce zaznamenáno ve většině tříd zpoždění v plnění časového rozvržení učiva, stanoveného v tematických plánech. Pohybovalo se v rozpětí dvou až čtyř týdnů. Plánování učiva, sestavení čtvrtletních prací a vstupních prověrek ve všech ročnících je koordinováno předmětovou komisí. Pro posílení výuky matematiky je zařazen předmět cvičení z matematiky (v šestém a osmém ročníku jako nepovinný předmět, v sedmém a devátém jako zájmový kroužek), vše jednu hodinu týdně.

Personální podmínky pro výuku předmětu jsou velmi příznivé, všechny vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

K výuce matematiky jsou využívány jednotlivé třídy, protože pro nedostatek prostorů není ve škole zřízena vlastní odborná učebna. Všechny učebny umožňují dodržovat zásady psychohygieny. Prostředí tříd je na rozdílné estetické úrovni, většinou je však účelné a pedagogicky podnětné. Vybavení učeben je standardní. Sortiment a množství názorných pomůcek je postačující, didaktická technika vyžaduje postupnou modernizaci. Výukové programy z matematiky, které jsou k dispozici na PC v učebně výpočetní techniky, využívají učitelé k procvičování a doplnění učiva hlavně při dělené hodině a v předmětu cvičení z matematiky. Učebnice, používané žáky při výuce, jsou jednotné pro celý druhý stupeň a tvoří ucelenou řadu. Doplněny jsou sbírkami úloh, pracovními sešity a dalším příkladovým materiálem, které si připravují jednotliví učitelé.

Hospitace byly uskutečněny u všech vyučujících, v šestém, sedmém a osmém ročníku. Devátý ročník nebyl hospitován, protože v době konání inspekce probíhalo přijímací řízení na střední školy. Struktura všech navštívených hodin byla přehledná, výukové cíle byly jasně stanoveny a dodržovány. Pokyny vyučujících byly srozumitelné, přesné, přiměřené věku a možnostem žáků.

Způsob použití, pestrost a množství metod a forem práce nebyl ve sledovaných hodinách stejný. Většinou odpovídal charakteru hodiny. Kromě frontálního způsobu vedení výuky učitelky zařazovaly samostatnou práci různé obtížnosti a ponechávaly žákům možnost pracovat vlastním tempem. Formy práce byly často střídány, při opakování i výkladu učiva učitelky dbaly na zásadu názornosti. Dostatečný čas byl věnován procvičování učiva a jeho zařazení do systému vědomostí. Ve všech hodinách bylo učivo interpretováno věcně správně,

na dobré odborné úrovni.

Cílený motivační úvod byl pozorován pouze v některých hodinách. Průběžnou motivaci žáků používaly účelně všechny vyučující, udržovaly je tak v pozornosti a aktivitě. Nechyběla pochvala a pozitivní hodnocení práce žáků. Zkoušení, pokud bylo zařazeno, probíhalo v návaznosti na probrané učivo a mělo charakter zpětné vazby. Hodnocení odpovědí žáků bylo objektivní, známka byla zdůvodněna. Závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení hodiny bylo provedeno jen v jednom případě.

Ve většině navštívených hodin žáci dodržovali domluvená pravidla komunikace. Ze strany vyučujících bylo dbáno na rozvoj slovního projevu žáků a přesnost formulací, přesto jeho kvalita není dobrá. Grafické záznamy a upravené sešity žáků svědčí o soustavné pozornosti všech vyučujících tomuto aspektu výuky. Atmosféra při sledovaných hodinách byla pracovní, až na malé výjimky byli žáci ukázněni a aktivní.

Personální podmínky jsou vynikající, plánování, příprava výuky, materiální a psychohygienické podmínky, organizace, formy, metody, motivace, hodnocení, interakce a komunikace byly velmi dobré.

Kvalita výuky matematiky je hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Přírodovědné předměty

Byly sledovány hodiny v předmětech **chemie**, **přírodopis** a **ekologická praktika** ve všech ročnících druhého stupně, celkem u pěti učitelů. Časová dotace pro chemii i přírodopis odpovídala učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Úpravy v řazení témat při výuce přírodopisu jsou logické, vycházejí ze sezónního principu a nejsou v rozporu s učebním plánem Základní škola. Obsahová duplicita nebyla zjištěna, kontinuita výuky je zajištěna. Z důvodů, které jsou v inspekční zprávě již dříve uvedeny, byla výuka v některých ročnících opožděna až o čtyři týdny. Kromě standardního vyučování přírodovědným předmětům nabízí škola volitelný předmět ekologická praktika pro žáky IX. ročníku. Všichni učitelé chemie a přírodopisu mají vypracované kvalitní tematické plány. Všechny sledované hodiny byly pečlivě připraveny. Stanovené výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání. Z průběhu některých vyučovacích hodin vyplynulo, že vyučující jsou seznámeni s problémy žáků se specifickými poruchami učení a respektují je.

Odborná a pedagogická způsobilost učitelů chemie i přírodopisu je v souladu s právními předpisy, což se na kvalitě výuky projevuje příznivě.

Škola má k dispozici jednoduše vybavené odborné učebny pro výuku chemie a přírodopisu, obě odborné učebny jsou zároveň využívány jako kmenové třídy. Výukové prostory vyhovují psychohygienickým požadavkům. Vybavení kabinetů je standardní, pomůcky jsou většinou starší a jsou jen v malé míře doplňovány o nové a moderní. Jejich nedostatek však byl vynahrazován vlastními připravenými materiály a knihami. Učitelé mají k dispozici dostatek didaktické techniky, práce s ní byla poměrně často a velmi vhodně zařazena do sledovaných hodin.

Struktura hodin byla odpovídající, obsah učiva a množství informací byly přiměřené věku žáků. Organizační pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. Přestože většina sledovaných hodin měla tradiční stavbu, učitelé se snažili, aby hodiny byly po stránce vyučovacích metod pestré. Dominantní byl rozhovor se žáky, byla však využita rovněž samostatná práce, práce ve dvojicích, jednoduchá skupinová práce, řešení problémových úkolů v předtištěných pracovních listech a další metody včetně zařazení demonstračních pokusů a ukázek živých přírodnin. Velkým kladem bylo použití značného množství názorných pomůcek. Rovněž práce s učebnicemi byla kvalitní. Vyučující ve většině hodin poskytli žákům dostatek možností

k vyjádření vlastního názoru a k diskusi. Vedli žáky ke schopnosti učivo aplikovat v praxi.

Organizace hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům, vyučovací čas byl efektivně využit. Učivo bylo až na občasné drobné nepřesnosti interpretováno odborně správně a bylo s souladu se současným stavem poznání.

Laboratorní práce z chemie a přírodopisu jsou vykonávány, formy jejich zápisu jsou odpovídající. Úroveň písemných projevů žáků je nadstandardní, sešity i záznamy z laboratorních prací jsou odpovědně kontrolovány. Průběžná kontrola žákovských vědomostí a vyvozování závěrů ze zjištěného stavu byly silnou stránkou většiny pozorovaných hodin.

V malé míře byla učiteli využívána vstupní motivace, větší část učitelů však uplatňovala motivaci průběžnou. K motivaci bylo využito v některých hodinách i hádanek a doplňovaček. Učivo bylo ve všech hodinách aktualizováno a vyučující kvalitně využívali mezipředmětové vztahy. Výrazná byla snaha po zařazování regionálních prvků a různých zajímavostí, zejména v hodinách přírodopisu a ekologických praktik. Veliká pozornost byla věnována problematice ochrany přírody.

Dostatek času věnovali učitelé opakování a procvičování učiva. Zkoušení bylo dobře promyšlené, hodnocení výkonu žáků objektivní a spravedlivé. Opakování mělo návaznost na probírané učivo. Při řešení úkolů byla žákům poskytována přiměřená pomoc. Ve všech hodinách byli žáci vedeni k sebekontrolě a odpovědnosti. Závěrečné hodnocení hodiny a práce žáků bylo prováděno jen výjimečně menší částí vyučujících.

Žáci respektovali dohodnutá pravidla jednání, komunikace s učiteli byla založena na vzájemné důvěře. Ve většině sledovaných hodin vyučující připouštěli různost názorů a názory žáků vhodně korigovali. Zejména v předmětu ekologická praktika dostali žáci dostatek prostoru pro vyjádření svých postojů. Učitelé se snažili o rozvíjení komunikativních schopností žáků, výsledky v tomto směru však nebyly příliš kvalitní. Rovněž aktivita žáků byla v některých hodinách slabá. Neverbální i verbální komunikace většiny učitelů byla naopak příkladná. Dařilo se jim vytvářet velmi pěkný vztah se žáky a navozovat neformální spolupráci. Projevy nežádoucího chování se nevyskytovaly, většina žáků měla pozitivní vztah k výuce i vyučujícím.

Personální a materiální podmínky výuky jsou vynikající. Plánování a příprava výuky, psychohygienické podmínky výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré.

Úroveň výuky přírodovědných předmětů je celkově velmi dobrá.

Výtvarná výchova

V učebním plánu školy pro letošní školní rok jsou dvě hodiny týdně zařazeny v šestém a sedmém ročníku, jedna hodina týdně v osmém a devátém ročníku. Tím je dodržen počet hodin stanovený ve zvoleném vzdělávacím programu. Tematické plány mají vyučující zpracované a časově rozvržené s ohledem na roční období, jsou v souladu s učebními osnovami. Jejich kontrolou byla zjištěna kontinuita výuky v jednotlivých ročnících.

Ze čtyř vyučujících výtvarné výchovy splňují podmínky pedagogické i odborné způsobilosti pro výuku tohoto předmětu pouze dvě, zbývající dvě učitelky nemají výtvarnou výchovu jako svoji odbornost, splňují však způsobilost pedagogickou.

Odborná učebna je velmi prostorná, vybavená stolky pro jednoho žáka, dvěma umyvadly, skříněmi a dalšími prostory pro dokončené žákovské práce. Z kapacitních důvodů však v této odborné učebně neprobíhají hodiny výtvarné výchovy šestého ročníku. Kabinet s pomůckami a výtvarným materiálem je vedle pracovny, je v něm dostatek místa pro archivaci nejlepších

prací. Ty jsou také součástí výzdoby interiéru školy, který působí příjemným estetickým dojmem.

Hospitace byly uskutečněny ve všech ročnících druhého stupně u všech vyučujících. Sledované hodiny byly až na jednu výjimku velmi dobře připravené po formální, obsahové i materiální stránce. Ve dvou případech neprobíhala výuka ve vhodných prostorách (kmenová třída a odborná pracovna chemie). Organizace většiny hodin měla dobrou úroveň.

V některých hodinách byly zařazeny motivační besedy, na které navazovalo seznámení s námětem, výtvarnou technikou a postupem práce. Žáci pracovali s různým výtvarným materiálem, z technik byly využity převážně kresba a malba. Při samostatné práci byli žáci taktně usměřováni vyučujícími, pracovali vlastním tempem. Vzájemná komunikace až na jednu výjimku byla ve všech sledovaných hodinách klidná, věcná, atmosféra pracovní. V závěru byly práce pozitivním způsobem zhodnoceny a oznámkovány.

Plánování a příprava výuky je vynikající, materiální a psychohygienické podmínky byly průměrné. Personální podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace byly velmi dobré.

Celkově je úroveň výuky hodnocena stupněm velmi dobrý.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Charakteristika školní družiny

V době konání komplexní inspekce bylo ve školní družině zapsáno 170 žáků z prvního až pátého ročníku základní školy. Školní družinu tvoří sedm oddělení. Ve větší míře byli zastoupeni žáci prvního až třetího ročníku. Do jednotlivých oddělení byli většinou zapsáni žáci z jednoho ročníku. Školní družina je v provozu v ranních hodinách od 6:30 do 7:45 hodin a v odpoledních hodinách od 11:25 do 16:00 hodin. Po dohodě s rodiči žáků zajišťuje školní družina prázdninový provoz, pro žáky je organizován letní tábor. V provozu školní družiny jsou zajišťovány tyto zájmové kroužky : hudební, výtvarný, sportovní, aerobik, vaření a aranžování.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Činnost školní družiny je zajištěna sedmi vychovatelkami. Pouze jedna z nich je z hlediska výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině bez odborné a pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost je v rozporu s § 2 odstavce 4 vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Školní družina využívá pro svoji činnost místnosti v části budovy základní školy, kde jsou umístěny první třídy. Tři oddělení jsou umístěny ve kmenových třídách prvních ročníků, ostatní oddělení využívají samostatné místnosti. Pro školní družinu jsou vyčleněny šatny, žáci

používají zvláštní vchod na školní hřiště. Tato část školní budovy má samostatný vchod, což je z organizačního pohledu velmi vhodné. Umístění hlavního vchodu do školní budovy mimo frekventovanou vozovku je předpokladem bezpečného vstupu žáků do školní družiny. Hned vedle prostorů oddělení školní družiny je školní jídelna. Odchod žáků z budovy školy je opět jednodušší. Oddělení provozující výtvarný kroužek využívá místnost zařízenou k potřebám a podmínkám kroužku. Jedno oddělení je umístěno ve větší místnosti sloužící jako herna. Vedení školy usiluje o získání další místnosti pro činnost školní družiny a zájmových útvarů. Prostředí, ve kterém probíhá činnost školní družiny, je podnětné, s velkým množstvím nástěnek a ploch, na kterých jsou vystavovány práce žáků. Interiér vstupu do budovy, chodby i všechny prostory využívané školní družinou jsou esteticky upravené a působí na žáky velmi příjemným dojmem.

Při realizaci vzdělávacích činností využívají vychovatelky kromě tříd i tělocvičnu, školní hřiště, zahradu s pozemkem, městský bazén, zimní stadion, městský park a knihovnu. Na školním pozemku pěstují květiny a rostliny využívané kroužkem aranžování.

Z vybavení školní družiny mají žáci možnost využívat společenské a didaktické hry, LEGO, dětské mozaiky, množství dřevěných stavebnicových prvků, kuličkové mozaiky, autodráhu, stolní hry, hádanky a rébusy. Při odpočinkových činnostech zařazují vychovatelky četbu pohádek či knih s dětskou tematikou.

Vybavení školní družiny je postupně doplňováno a obnovováno. V současné době vyhovuje potřebám činnosti.

Pobyt žáků venku je zajišťován denně v dostatečné míře návštěvami nedalekého městského parku, využíváním hřiště, které je přímo v areálu základní školy, při práci na školním pozemku, pobytem na pískovišti. Při procházkách městem vychovatelky důsledně dodržují zásady bezpečnosti.

Stravování žáků je zabezpečeno ve školní jídelně přímo v budově školy. Žáci mají po celý den zajištěn pitný režim. Vychovatelky mají podchyceny všechny potřebné informace o pracovišti a bydlišti rodičů žáků (případně prarodičů), aby mohly včas oznámit mimořádné situace a problémy při činnosti školní družiny.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky jsou na vynikající úrovni.

Hodnocení kvality řízení školní družiny

Školní družina má samostatně zpracovaný plán činnosti, který navazuje na vzdělávací program základní školy a vychází z konkrétních místních podmínek. Plán je strukturován, činnosti jsou stručně rozpracovány do jednotlivých měsíců. Celoroční plán práce je konkretizován a upřesňován v týdenních plánech výchovně vzdělávací činnosti školní družiny.

Rozsah provozu odpovídá potřebám žáků i jejich zákonných zástupců a byl projednán se zřizovatelem. Vnitřní řád školní družiny je funkční a dává dostatečný prostor pro zajištění provozu. Rozpis služeb a výše úvazků vychovatelek odpovídá potřebám výchovně vzdělávací práce a počtu žáků v odděleních.

Povinná dokumentace školní družiny je vedena odpovědně, na předepsaných tiskopisech a je v souladu s právními normami a doporučeními. Počty žáků souhlasily se všemi vykazovanými dokumenty.

Vychovatelky jsou členkami pedagogické rady, jsou v každodenním kontaktu s vedením školy a vyučujícími především na prvním stupni. Po skončení vyučování si odvádějí žáky přímo z jejich kmenové třídy, mají možnost hovořit s učiteli, zapojují se do řešení výchovných problémů.

V letošním školním roce je v rámci činnosti školní družiny organizováno šest zájmových kroužků. Vychovatelky se žáky pravidelně navštěvují městskou knihovnu, besedy, filmová představení, chodí plavat a bruslit na místní stadion. Činnost školní družiny je zajišťována i v době vedlejších a hlavních prázdnin, vychovatelky pro žáky pořádají letní tábor. Společně s třídními učitelkami organizují pro žáky program na škole v přírodě. Všemi zmiňovanými aktivitami se pedagogičtí pracovníci snaží u žáků budovat negativní postoj k problematice sociálně patologických jevů, závislosti na omamných látkách a posilují u žáků schopnosti řešit stresové situace.

Školní družina se podílí svou činností na prezentaci školy na veřejnosti, pomáhá při přípravě a organizaci soutěží, seznamuje žáky s tradicemi dodržovanými v regionu.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků a kontrolní mechanismy jsou na velmi dobré úrovni.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti školní družiny

Volené metody a formy činností odpovídaly podmínkám školní družiny a požadavkům na specifickou pedagogiku volného času. Při jednotlivých činnostech žáků bylo respektováno hledisko dobrovolnosti, přiměřenosti, seberealizace a byl vytvářen prostor pro spontánní aktivity dětí.

Spolupráce vychovatelek s ostatními vyučujícími je zajištěna každodenním kontaktem a přítomností ve škole i v době dopoledního vyučování.

V týdenním plánu výchovně vzdělávacích činností školní družiny je zajištěno střídání činností odpočinkových, rekreačních a zájmových. Vychovatelky se zaměřují na výchovné a rekreační úkoly, upevňování hygienických návyků, dopravní výchovu, ale i přípravu na vyučování. Žáci dostávali dostatečný prostor pro rozvoj komunikativních dovedností, samostatného verbálního projevu, tvořivosti a seberealizaci.

Třídy školní družiny jsou dostatečně prostorné a umožňují tak podporovat vzájemnou spolupráci a tvořivost žáků, variabilitu prostředí k různým hrám a navozování pozitivní atmosféry při jednotlivých činnostech. Při všech aktivitách byla respektována osobnost žáka a individuální potřeby jednotlivců.

Při činnostech zaměřujících se na přípravu na vyučování byly využívány tematické vycházky, didaktické hry (postřehové, na řemesla, zapomenuté číslo, křížovky, obrázkové diktáty apod.), práce s časopisy, encyklopediemi a dětskými knihami. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení, je posilována jejich sebedůvěra, nežádoucí prvky chování byly vychovatelkami vhodnými způsoby potlačovány tak, aby žáci nebyli stresováni. Žáci respektují dohodnutá pravidla jednání a vzájemné komunikace. Vychovatelky vytvářejí žákům prostor pro sdělování vlastních pocitů, názorů a žáci mají možnost podílet se na vytváření společného programu.

Organizace a průběh výchovně vzdělávacích činností školní družiny, motivace a komunikace jsou na velmi dobré úrovni.

Celkové hodnocení podmínek, kvality řízení a organizace výchovně vzdělávací činnosti školní družiny

Úroveň podmínek, kvality řízení a organizace výchovně vzdělávací činnosti školní družiny jsou na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Škola má zpracovanou velmi stručnou koncepci na období 2000 - 2003. V bodech jsou zde stanoveny obecně priority dalšího rozvoje školy a její výchovné a vzdělávací práce. Na koncepci navazuje stručný a přehledný celoroční plán práce, obsahují především termíny pedagogických rad, výletů, lyžařského výchovně vzdělávacího zájezdu, výuky plavání, třídních schůzek, termíny prázdnin a jsou v něm uvedeni vedoucí předmětových komisí. Konkrétnější jsou měsíční plány práce. Stanovené cíle a úkoly jsou reálné.

Koncepce a plány sestavuje především ředitel školy a obě jeho zástupkyně. Učitelé se na plánování podílejí prostřednictvím práce v předmětových komisích. Náměty a připomínky jednotlivých předmětových komisí vedení školy posuzuje a zapracovává do ročního plánu práce. Do měsíčních plánů jsou zařazovány i návrhy jednotlivých pedagogických pracovníků školy.

Koncepce a celoroční plán nejsou v současné době projednávány se zřizovatelem a pro malou aktivitu zákonných zástupců žáků ani s představiteli rodičovského sdružení.

Tematické plány většiny učitelů jsou funkční a podrobné, obsahují hodinové dotace jednotlivých témat a jejich časové členění. Spíše výjimečně jsou plány formální a obsahují pouze výčet několika hlavních tematických celků.

Výuka probíhá podle schválených učebních plánů a je doplněna odpovídajícím výběrem volitelných předmětů. Jako volitelné předměty jsou vyučovány konverzace v anglickém a německém jazyce, tělovýchovný seminář, výtvarný seminář, dějepisný seminář, informatika, technické činnosti a ekologická praktika. Jako nepovinné předměty jsou vyučovány cvičení z matematiky a sborový zpěv.

Bohatý je výběr zájmových kroužků, kterých je na škole 40 a zahrnují širokou škálu činností. Působí zde například hudební, sportovní, výtvarné a zdravotní kroužky, kroužky aranžování, náboženství, vaření, kroužky matematické a jazykové. Vedení zájmových útvarů zajišťují pedagogové školy.

Výchovná poradkyně má zpracovaný celoroční plán práce a přehled žáků s vývojovými poruchami učení, který průběžně aktualizuje.

Na škole pracují 4 dyslektické asistentky, proškolené pro práci se žáky s vývojovými poruchami učení. Vzhledem k tomu, že na škole bylo v době konání inspekce 86 žáků s vývojovými poruchami učení, je tento počet nedostačující. Náprava dyslexie se provádí v rámci kroužků, do kterých docházejí žáci jednou týdně na jednu hodinu. Počet žáků v kroužcích je nepřiměřeně veliký a neumožňuje kvalitní individuální práci se žáky. Náprava ostatních poruch učení není prováděna. Žákům druhého stupně základní školy je věnována zvýšená péče při hodinách.

Pro potřeby výuky žáků prvního stupně jsou vypracovány smlouvy o individuálním studijním plánu žáka, podepsané ředitelem školy, vyučujícími a zákonnými zástupci žáka. Pro všechny žáky prvního stupně základní školy s vývojovými poruchami jsou zpracovány individuální učební plány.

Rozpočet závazných ukazatelů neinvestičních výdajů na rok 2001 v celkové výši Kč 12.798.170,-- byl schválen Okresním úřadem - referátem školství v Jičíně dne 19. 4. 2001.

Škola má zpracovanou finanční rozvahu čerpání prostředků na platy v členění na pedagogické a nepedagogické zaměstnance na rok 2001. Nárokovaná částka na platy zaměstnanců činila Kč

9.227.000,--, dle schváleného rozpočtu bylo přiděleno na platy Kč 9.089.250,--.

Finanční prostředky získané v rámci hospodářské činnosti z pronájmu tělocvičen, nebytových prostor a učeben škola použije na krytí potřeb investičního a neinvestičního charakteru a odměňování pracovníka zodpovědného za správcovství tělocvičen.

Kvalita plánování je hodnocena jako průměrná.

Organizování

Kompetence a úkoly pedagogických pracovníků vycházejí z Pracovního řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení, které vydalo MŠMT ČR pod čj. 14 269/2001-26 ze dne 23. března 2001. Všichni zaměstnanci školy s ním byli prokazatelným způsobem dne 9. dubna 2001 seznámeni. Ředitel školy má v písemné formě zpracovanou dokumentaci stanovující rozdělení pravomocí a odpovědnosti. Jsou v ní zařazeny pracovní náplně obou zástupkyň ředitele školy, pracovní náplň výchovného poradce, vedoucí vychovatelky školní družiny, základní povinnosti vedoucích osmi předmětových komisí a dvou metodických sdružení, pracovní náplň třídních učitelů, základní povinnosti správních zaměstnanců a školníka. Od 1. ledna 2001, kdy škola získala právní subjektivitu, stanovil ředitel pracovní náplň i pro samostatnou referentku - pokladní a samostatnou účetní.

Ředitel školy doložil svou oprávněnost k jednání jménem školy jmenováním (na základě výsledku konkurzního řízení ze dne 31. července 2000) s účinností od 1. srpna 2000, dále pak potvrzením o setrvání ve funkci po přechodu školy do právní subjektivity k 1. lednu 2001 pod čj. 2001-01-16.

Se změnou právního postavení školy vypracoval ředitel organizační schéma školy, ve kterém kromě již uvedených členů vedení zaujímá významné místo poradní sbor, s pěti zástupci pedagogického sboru. Dalším poradním orgánem je pedagogická rada, která se schází šestkrát v průběhu roku. Na škole pracují dvě protidrogové koordinátorky.

Organizační struktura je funkční, umožňuje účinné řízení chodu školy. Potřebné termíny, výčet akcí a stanovení kompetencí je v celoročním plánu školy. Konkrétnější údaje jsou v měsíčních plánech školy, které mají charakter pracovního materiálu. Tyto materiály jsou na nástěnkách v obou sborovnách, informovanost všech pracovníků je tak zajištěna. Dalším formami vzájemné komunikace jsou krátké informační schůzky učitelů, provozní porady a ústní jednání. Potřebná sdělení žákům předávají přímo třídní učitelé, nebo se je dozví prostřednictvím oběžníků, školního rozhlasu a centrální informační nástěnky pro žáky.

V rámci inspekční činnosti byla provedena kontrola vedení povinné a další dokumentace školy. Byly kontrolovány třídní knihy, záznamy o práci v nepovinných předmětech a zájmových útvarech, třídní výkazy, katalogové listy, vysvědčení za první pololetí školního roku 2000/2001, rozvrh hodin, evidence žáků, kniha úrazů, personální dokumentace, protokoly o komisionálních zkouškách a provedených kontrolách. Předložená dokumentace je vedena řádně, přehledně a na předepsaných tiskopisech. S výjimkou katalogových listů, které obsahují drobné formální nedostatky (přepisované známky), v ní nebyly shledány žádné závady.

Osobní dokumentace pracovníků i žáků je zabezpečena před zneužitím. Namátkově kontrolované osobní spisy zaměstnanců obsahovaly pracovní smlouvu s dodatky, platové výměry, doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, doklady o zápočtu praxe a osobní dotazníky. Náplň práce jednotlivých zaměstnanců je založena v organizační agendě školy. Osobní spisy zaměstnanců školy jsou vedeny přehledně.

Zařazení zaměstnanců do platových tříd a platových stupňů, zápočet praxe jsou v souladu

s nařízením vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů. Současně byla provedena kontrola míry vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků. Z předložených dokumentů bylo zřejmé dodržování nařízení vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství, ve znění nařízení vlády č. 153/1999 Sb.

Údaje uvedené ve Čtvrtletním výkazu o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. čtvrtletí roku 2001 odpovídají údajům ve Výkazu zisku a ztrát ke dni 31. 3. 2001.

Výše přiznaných příplatků za vedení, které pobírají zástupkyně ředitele pro první stupeň, zástupkyně ředitele pro druhý stupeň, vedoucí vychovatelka v družině a školník a výše zvláštních příplatků (příplatky za třídnictví) je odstupňována podle stupně řízení a náročnosti řídicí práce. Je v souladu s § 8 a § 9 nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vnitřním platovým předpisem školy.

Ke kontrole byly předloženy dohody o provedení práce na výuku náboženství, na vedení kroužku francouzského jazyka, na zajištění zdravotníka lyžařského výcviku a na instruktory lyžařského výcviku. Uzavřené dohody odpovídají ustanovení § 232 - 236 zákona č. 65/1965 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů.

Zaměstnancům školy byly v souvislosti s přechodem do právní subjektivity vystaveny dodatky k pracovním smlouvě a nové platové výměry v souladu s § 20 a) zákona č. 143/92, o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

Byla provedena kontrola hospodaření s prostředky FKSP v roce 2000. Pro finanční prostředky FKSP je zřízen samostatný bankovní účet. Byl vypracován rozpočet a zásady pro tvorbu a čerpání fondu. Příděl prostředků během roku se provádí zálohově a doplatek při vyúčtování roku. O prostředcích FKSP byly v roce 2000 vedeny záznamy v peněžním deníku. Hospodaření s fondem bylo v souladu s ustanovením vyhlášky č. 310/1995 Sb., o FKSP a se stanovenými pravidly pro čerpání FKSP.

Účetnictví škola zpracovává od přechodu do právní subjektivity, tj. od 1. ledna 2001. Jsou vypracovány vnitřní směrnice pro vedení účetnictví a účtový rozvrh. Finanční prostředky ze státního rozpočtu a účtování o nich je v účetnictví analyticky odděleno od příspěvku na provoz, který přiděluje zřizovatel. Byla provedena náátková kontrola vystavených a přijatých účetních dokladů. Doklady obsahovaly předepsané náležitosti dle § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Škola má vypracovány následující vnitřní směrnice: Směrnice pro oběh písemností a účetních dokladů, jejíž součástí jsou podpisové vzory, Platový předpis, Směrnice ředitele školy o cestovních náhradách, Směrnice pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků, Směrnice ředitele školy o FKSP.

V organizaci a řízení výchovně vzdělávací činnosti školy nebyl zjištěn nesoulad s obecně závaznými právními předpisy, začátek vyučování je stanoven na 7:45 hodin, dodržena je stanovená délka přestávek. Vnitřní řád školy je zpracován velmi přehledně, zahrnuje společná ustanovení, režim školy pro pedagogy (povinnosti třídního učitele a povinnosti dozírajících učitelů), režim školy pro žáky a pravidla chování žáků.

Informace rodičům žáků poskytuje škola různými formami. Podle celoročního plánu školy se konají ve školním roce tři schůzky SRPŠ. Průběžná sdělení o chování a prospěch jsou rodičům

předávána písemně prostřednictvím notýsků a žákovských knížek. V naléhavých případech je využíváno pozvání k návštěvě školy, nebo telefonická domluva o termínu osobního projednání. Značnou pozornost věnují všichni pracovníci dobré prezentaci školy na veřejnosti. Žáci školy se zúčastňují celé řady soutěží a olympiád, kde dosahují výborných výsledků a umístění. V letošním školním roce byla zahájena rozšířená jazyková výuka v jedné třídě třetího ročníku. Vedení školy to považuje za další možnost jak propagovat školu směrem k rodičovské veřejnosti. Pro prezentaci školy je využíván místní a regionální tisk, do kterých jsou zasílány příspěvky o činnosti školy. Pro veřejnost škola organizuje každoročně *Akademi*, vystoupení vlastního pěveckého sboru společně s dramaticko-literárním pásmem ve škole a v Domově důchodců. Členové kroužku aranžování pořádají ve škole pravidelně před velikonočními svátky prodejní výstavu svých prací.

Ucelený přehled o těchto úspěšných akcích a další informace podává výroční zpráva o činnosti. Podle informace ředitele byla výroční zpráva projednána se všemi zaměstnanci. Tato skutečnost však nebyla doložena prokazatelným způsobem.

Ředitel školy využívá připomínky a iniciativu členů pedagogického kolektivu a reaguje rychle a vstřícně. Zástupce školy je členem školské komise města, je tím zajištěna těsná spolupráce se zřizovatelem. Vzájemná informovanost školy a Městského úřadu Jičín je hodnocena ředitelem kladně, ředitel školy oceňuje ochotu a pomoc v otázkách materiálního zabezpečení chodu školy. Za bezproblémovou považuje vedení školy spolupráci s referátem školství při Okresním úřadu v Jičíně.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů je hodnocena stupněm velmi dobrý.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy používá účelně nástroje operativního řízení. Spolupráce mezi ředitelem školy a oběma zástupkyněmi má požadovanou úroveň, rozdělení úkolů je funkční a řadu problémů řeší vedení společně. Při vedení a motivování se vzájemně vhodně doplňují. Operativní řízení je dostatečně pružné a účinné.

Ředitel školy se snaží vytvářet podmínky pro tvořivost a iniciativu pracovníků. Úroveň iniciativy učitelů v tak velkém kolektivu je samozřejmě rozdílná. Projevuje se především v přípravě soutěží, akcí pro děti, ve vedení kroužků a péči o výzdobu třída a chodeb.

Při dalším vzdělávání učitelů je využíváno téměř výhradně nabídky Pedagogického centra v Hradci Králové.

Pomoc začínajícím pedagogům byla v minulých letech zajišťována. Zkušení pedagogové dostávali písemné pověření k metodickému vedení začínajících učitelů, poskytovali rady, předávali zkušenosti a v menší míře vykonávali rovněž hospitační činnost. Vzájemné hospitace nebyly prováděny. V současné době začínající učitelé na škole nejsou.

Vedení školy má vypracovaný systém hmotného stimulování pracovníků. Písemně jsou stanovena kritéria pro udělování nenárokových složek platu, která zahrnují například správu kabinetů a knihoven, zvýšené nároky na opravy sešitů, výkon funkcí ve škole, podíl na výzdobě a další kritéria. S podmínkami pro udělování nenárokových složek platu byli pracovníci seznámeni. Výše osobních příplatků je v souladu s vnitřním platovým předpisem. Kritéria pro přiznání osobních příplatků projednává ředitel školy se zástupci odborové organizace. Kontrolou výše odměn a osobních ohodnocení bylo zjištěno, že tyto složky platu jsou přidělovány diferencovaně. Neobvyklá je četnost přidělování odměn, zajišťující aktuální

ocenění za provedenou práci, iniciativu a tvořivost. Oblast hodnocení pracovníků jako celek představuje propracovaný a funkční systém.

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přidělem ve výši 2 % z ročního objemu vyplacených prostředků na mzdy. O zásadách používání fondu spolurozhoduje se zaměstnavatelem odborová organizace.

Škola provádí pravidelně hodnocení výsledků své práce formou výroční zprávy o činnosti a rozбором výsledků přijímacího řízení. Vlastní kontrolní testy jsou vypracovány pro žáky šestého ročníku, standardizované testy nejsou využívány.

Oblast vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má na školní rok 2000/2001 zpracovaný plán kontrolní a hospitační činnosti pro celé vedení základní školy. Hospitační činnost je promyšlená, systematicky rozpracovaná do jednotlivých měsíců. V měsíčních plánech ředitele školy i obou jeho zástupkyň pro první druhý stupeň je zakomponovaná kontrola osobní dokumentace, práce výchovného poradce, školního protidrogového koordinátora, dokumentace školní družiny, plnění úkolů metodického sdružení a předmětových komisí, kontrola písemných žákovských prací, dozorů v jídelně a o přestávkách, kontrola tematických plánů, vedení a činnost zájmových útvarů, kontrola práce v nepovinných předmětech. Ředitel školy dále sleduje termíny předepsaných kontrol a revizí, kontroluje připravenost kurzů pro žáky (ekologický, lyžařský, cyklistický a soustředění na raftech), kontroluje zajištění školy v přírodě pro žáky prvního stupně. Prioritami pro letošní školní rok je sledování práce ve třídě s rozšířenou výukou cizích jazyků, kontrola dodržování učebních osnov a obsahu tematických plánů, individuální činnosti s nadprůměrnými žáky, příprava na přijímací řízení a individuální práce s žáky se specifickými poruchami učení.

Rozdělení hospitační činnosti odpovídá aprobačnímu zaměření ředitele školy a obou zástupkyň. Ředitel školy předložil za školní rok 1999/2000 11 hospitačních záznamů, v letošním školním roce uskutečnil 5 hospitací se zaměřením na hudební a tělesnou výchovu. Hospitační záznam používá ředitel školy vlastní. Obsahuje probírané téma, strukturu hodiny, připravenost učitele a žáků, vedení pedagogické dokumentace, rozbor a doporučení. V případě negativních zjištění obsahuje hospitační záznam konkrétní uložené úkoly ze strany ředitele. Záznamy jsou podepisovány hospitovaným vyučujícím.

Zástupkyně ředitele pro první stupeň předložila za školní rok 1999/2000 celkem 23 hospitačních záznamů, v letošním školním roce rovněž 23 záznamů. Do hospitační činnosti zahrnuje i všechna oddělení školní družiny. Její záznamy jsou výstižné, součástí formuláře jsou závěry a doporučení. Pravidelně se zabývá kontrolou třídních knih, sešitů a písemných prací žáků prvního stupně.

V průběhu inspekce bylo ověřeno provádění hospitací a pohospitačního rozhovoru u zástupkyně pro první stupeň. Učitel měl možnost vyjádřit se k záměrům a cílům sledované hodiny. Zástupkyně ředitele školy objektivně a s erudicí zhodnotila jevy a formulovala závěr a doporučení.

Zástupkyně pro druhý stupeň pracuje ve funkci od začátku letošního školního roku. Předložila 12 hospitačních záznamů. Ve své kontrolní činnosti má zahrnutou i klasifikaci za poleletí a na konci školního roku.

Kontrolní a hospitační činnost vedení základní školy je prokazatelná ze záznamů v třídních knihách.

Systém kontroly provozu a hospodaření si škola postupně teprve vytváří. Měsíční kontrolu

čerpání finančních prostředků provádí hospodářka a ekonomka školy. Ředitel průběžně provádí kontrolu práce administrativních a provozních zaměstnanců. Při zjištění nedostatků jsou přijímána účinná opatření.

Ředitel školy využívá evaluačních nástrojů pro sledování práce pedagogů a hodnocení výsledků vědomostí žáků. Pro žáky šestých ročníků zadává vstupní prověrky, které si škola sestavuje sama. Do třídy s rozšířenou výukou cizích jazyků jsou žáci přijímáni na základě vstupních testů. Pro sledování úrovně výsledků učení žáků je měřítkem i jejich úspěšnost v soutěžích, při přechodu do středních škol a víceletých gymnázií.

Kontrolní mechanismy mají velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení použití účelových prostředků

V roce 2000 obdržela základní škola od Školského úřadu v Jičíně nad rámec rozpočtu účelové prostředky ve výši Kč 6000,-- na realizaci protidrogového projektu "Expedice 2000". Uvedené finanční prostředky byly určeny na výdaje neinvestičního charakteru a byly řádně vyúčtovány školskému úřadu.

Hodnocení čerpání NIV, ONIV

Účtování o neinvestičních a ostatních neinvestičních výdajích prováděl pro školu v roce 2000 Školský úřad Jičín.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Vzhledem k tomu, že Základní škola, Jičín, 17. listopadu 109, byla do 31. prosince 2000 zálohovou organizací a o finančních prostředcích přidělených ze státního rozpočtu na rok 2000 účtoval Školský úřad Jičín, není možné hodnotit efektivnost využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu v roce 2000.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V rámci komplexní inspekce byly zadány dotazníky rodičům prvního a druhého stupně základní školy. Z celkového počtu 100 předaných dotazníků jich bylo vráceno 63.

Vyjádření rodičů k jednotlivým bodům dotazníků byla převážně pozitivní. Největší spokojenost projevovali rodiče s informačními službami pro rodiče a nabídkou kroužků, soutěží, sportovních akcí a podobných aktivit.

V negativních připomínkách rodiče uváděli zejména nespokojenost s materiálně technickými podmínkami školy, hlavně zastaralým vybavením učeben. Menší počet rodičů kritizoval rovněž přístup některých učitelů k žákům a způsob jejich hodnocení.

Markantní byla značná shoda v průměrném bodovém hodnocení posuzovaných jevů ze strany rodičů s hodnocením inspekčního týmu.

Dotazníky byly vyhodnoceny komplexně a ředitel školy byl s jejich podrobnou analýzou seznámen.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Školského úřadu Jičín čj. 3201/2000 o změně zařazení do sítě škol předškolních a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2001, ze dne 20. prosince 2000,
- Zřizovací listina, ze dne 11. prosince 2000,
- Koncepce školy na období 2000 - 2003,
- Celoroční plán práce školy 2000/2001,
- měsíční plány školy na měsíc září 2000, leden, únor a březen 2001,
- Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2000/2001,
- Výroční zpráva o činnosti ZŠ 17. listopadu v Jičíně, 1999/2000, ze dne 30. srpna 2000,
- Podkladová inspekční dokumentace základní školy a dotazník ředitele před inspekcí, ze dne 11. dubna 2001,
- třídní knihy pro školní rok 2000/2001,
- třídní výkazy a katalogové listy,
- záznamy o práci v nepovinných předmětech ve školním roce 2000/2001,
- vzorky vysvědčení za první pololetí školního roku 2000/2001,
- přehled učebních plánů školy pro školní rok 2000/2001,
- tematické plány učitelů ve školním roce 2000/2001,
- rozvrh hodin a přestávek ve školním roce 2000/2001,
- povinná dokumentace školní družiny ve školním roce 2000/2001,
- zápisové lístky školní družiny ve školním roce 2000/2001,
- Vnitřní řád školní družiny ve školním roce 2000/2001,
- Náplň práce vedoucí vychovatelky ze dne 2. září 1997,
- náplně práce dvou zástupkyň ředitele, datované 31. srpna 1999 a 11. září 2000,
- Popis práce vedoucí předmětové komise pracovního vyučování, ze dne 27. srpna 1998,
- Popis práce vedoucí předmětové komise hudební a výtvarné výchovy, ze dne 30. září 1997,
- zápisy z jednání pedagogických rad ve školních letech 1999/2000, 2000/2001,
- zápisy z jednání provozních porad a jednání s pracovníky ve školním roce 2000/2001,
- Celoroční plán práce pro školní družinu ve školním roce 2000/2001,
- týdenní plány práce školní družiny ve školním roce 2000/2001,
- organizační schéma spojování oddělení školní družiny a zajištění ranní družiny,
- Kniha úrazů, vedená od 3. října 1995,

- protokoly o komisionálních zkouškách 15 žáků, konaných ve školním roce 1999/2000,
- vzorky žákovských sešitů, vedených ve školním roce 2000/2001,
- vzorek záznamů z vykonaných laboratorních prací ve školním roce 2000/2001,
- přehled odměn pracovníků školy za prosinec 2000 a únor 2001,
- přehled osobního ohodnocení pracovníků školy, platných od 1. dubna 2001,
- plán práce výchovné poradkyně pro školní rok 2000/2001,
- seznam žáků s vývojovými poruchami učení ve školním roce 2000/2001,
- vzorek individuálních plánů dyslektické nápravy pro školní rok 2000/2001,
- vzorek smluv o individuálních studijních plánech žáků, platných ve školním roce 2000/2001,
- vzorky zápisů z jednání metodických orgánů ve školním roce 2000/2001,
- Vnitřní řád školy, platný od škol. roku 1998/1999,
- přehled nepovinných předmětů a kroužků pro škol. rok 2000/2001,
- organizační schéma školy, nedatováno,
- Rozpočet na rok 2001, ze dne 19. dubna 2001,
- Výkaz o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2000,
- jmenovací dekret čj. 763/2000, ze dne 19. dubna 2000,
- lustrační osvědčení čj. 1D-210/1-004/1-LU-93, ze dne 8. prosince.1993,
- osobní spisy zaměstnanců školy,
- Čtvrtletní výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. čtvrtletí roku 2001,
- Výkaz zisku a ztrát za 1. čtvrtletí roku 2001 ke dni 31. 3. 2001,
- Směrnice pro oběh písemností a účetních dokladů, ze dne 26. ledna 2001,
- vnitřní materiál s názvem Platový předpis, ze dne 2. února 2001,
- Směrnice ředitele školy o cestovních náhradách, ze dne 5. února 2001,
- Směrnice pro poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků, ze dne 25. ledna 2001,
- Směrnice ředitele školy o FKSP, ze dne 12. března 2001
- Inspekční zpráva čj. 092 79/99-5016, z inspekce vykonané na škole 10. - 13. května 1999,
- dotazníky pro rodiče, zadané v rámci komplexní inspekce.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- estetická a podnětná úprava interiéru školní budovy,
- kvalitní zabezpečení zájmové činnosti,
- prezentace školy na veřejnosti,
- kvalitní využívání názorných pomůcek při výuce přírodovědným předmětům,
- značný počet sportovních a kulturních aktivit pořádaných školou v rámci vyučování.

Negativa:

- značné časové zpoždění při plnění osnov oproti termínům uvedeným v tematických plánech, pozorované v řadě předmětů,
- příliš velký počet žáků se specifickými poruchami učení v reedukačních skupinách,
- absence didaktické techniky při výuce českého jazyka.

Doporučení:

- zvýšit počet učitelů cizích jazyků, splňujících podmínky odborné způsobilosti,
- aplikovat nejmodernější technologie do výuky cizích jazyků,
- zlepšit spolupráci školy s rodiči, zvýšit počet konaných třídních schůzek.

Základní škola, Jičín, 17. listopadu 109, poskytuje základní vzdělání.

Od poslední kontroly České školní inspekce v roce 1999 nedošlo ke zlepšení prostorových podmínek školy. Modernizace vybavení odborných učeben a inovace fondu učebních pomůcek probíhá pomalu. Naopak bylo doplněno vybavení učebnicemi, zlepšila se kvalita tematických plánů většiny učitelů a ke zlepšení došlo v některých oblastech řízení.

Celkově je úroveň školy posouzena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:

	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Antonín Kačírek	Ant. Kačírek, v. r.
Členové týmu	Mgr. Dana Janulíková	D. Janulíková, v. r.
	Mgr. Martina Bělková	M. Bělková, v. r.
	Mgr. Pavel Baštář	Baštář, v. r.
	Ivana Dašková	Dašková, v. r.
	Jaroslava Pešková	Pešková, v. r.

V Rychnově nad Kněžnou dne 28. května 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. 5. 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Josef Kužel

J. Kužel, v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad, referát školství	15. 6. 2001	096 178/01-5123
Zřizovatel: Městský úřad Jičín	15. 6. 2001	096 179/01-5123

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.